

Udarbejdet: SLa

Kontrolleret: MBM/TDM

Godkendt: MBM

Fibercement – Bølgeplader, Type 172/54, 1100x570 på lægter

Ansvarsfraskrivelse

Denne bygningsdelsbeskrivelse er udarbejdet i Byggecentrums beskrivelsesprogram Ludoc i henhold til bips B1.000. Bygningsdelsbeskrivelsen forudsættes anvendt af personer, der er teknisk sagkyndige inden for bygningsdelsbeskrivelsens fagområder, og anvendelsen fritager ikke brugerne af bygningsdelsbeskrivelsen for deres sædvanlige ansvar. Anvendelsen sker altså helt på brugernes eget ansvar på samme måde som individuelt udarbejdede løsninger. Hverken Byggecentrum eller de fagfolk, der har deltaget i udarbejdelse af bygningsdelsbeskrivelsen, kan gøres ansvarlige for anvendelsen af bygningsdelsbeskrivelsen i praksis.

4.1 Orientering

bips B2.360 Basisbeskrivelse - Tagdækninger er sammen med denne projektspecifikke beskrivelse gældende for arbejdet.

NOTE

I basisbeskrivelsens generelle specifikationer angives:

Følgende bølgeplader / tagdækning skal anvendes:

- Fibercementplade fremstillet af cement, mineralsk filler, PVA- og cellulosefibre
- Type 172/48, 6x1100x570 mm
- Farve xxx
- Fibercementpladerne skal være omfattet af en 15 års garanti som dækker oprindelige mangler ved pladerne

Fastgørelsesmidler som følgende:

- Tagskruer 6,0x100 mm med premonteret tætningssskive. Farven på skruen skal passe med farven på taget.

Tætningsmidler:

- PVC skumstrimmel 4,5x9 mm

Følgende afslutningsprofil skal anvendes:

- Vinkelrygning
- Konisk rygning
- Todelt bølget rygning
- Pultrygning

Resten fjernes fra dette afsnit

4.2 Omfang

Arbejdet omfatter:

- levering og montering af tagdækning med bølgeplader og lægtning på gitterspær af træ, taghældning xx° i henhold til tegning, minimum 14° taghældning.

4.3 Lokalisering

Tagdækningen er lokaliseret.....

4.4 Tegningshenvisning

Hovedtegninger   xxxx
Detailtegninger   yyyy

4.5 Koordinering

Arbejdet skal koordineres med montering af tagkonstruktion

4.6 Tilstødende bygningsdele

4.6.1 Forudgående bygningsdele

Spærkonstruktion

4.6.2 Efterfølgende bygningsdele

Isolering
loftkonstruktion
Installationer i tagrum
Tagrender
xxx
yy

4.7 Projektering

Xx

4.8 Undersøgelser

Xx

4.9 Materialer og produkter

Bølgeplader	Fibercementplader 1100 x 570 mm, profilhøjde 54 mm, bølgebredde 172 mm
Farve	xxx
Rygning	Vinkelrygning med afstandselementer til ventilation under vinkelrygninger
Alternativ rygning	Vinkelrygning med asfaltimpregneret skumbølgeklodser og ventilation med hætter til tagrumsventilation i henhold til ventilationsberegningen.
Alternativ rygning	Konisk rygning med rygningsbånd
Alternativ rygning	To-delte bølget rygninger, og ventilation med hætter til tagrumsventilation i henhold til ventilationsberegningen
Tagfod	Plastudhængsklods med ventilation
Alt. tagfod	Plastudhængsklods uden ventilation
Alt. tagfod	Fuglegitter
Tætning	Skumstrimler.

Understøtninger

38 x 73 mm lægter C18 iht. TOP vejledning Træ 65 - Taglægter.

Fastgørelsesmiddel

Bølgeplader fastgøres med tagskruer med premonteret tætningskive. Farven på skruen skal passe med farven på taget.

4.10 Udførelse

Forudgående bygningsdele

Tilstødende bygningsdele forudsættes færdige med måltolerancer som angivet på tegning (xx)x.x.

Sikkerhedskrav til lægteafstand

38 x 73 mm C18 lægter monteres i henhold til gældende anvisninger med c/c 460 mm.

Montering af lægter for bølgeplader

Nederste understøtning monteres først, efter snor parallelt med tagfod. På nederste understøtning sømmes en 8-10 mm liste for at løfte nederste pladerække til rigtigt plan.

Understøtningsafstanden afsættes op ad spærerne ved lægternes overkant. Lægternes overside skal ligge i samme plan.

Lægter skal samles over spær, og stød skal forskydes mindst 2 spærfag.

Montering af bølgeplader

Bølgeplader oplægges med et montageoverlæg på 110 mm, og fastgøres til understøtninger med tagskrues. Tagskruesne skrues med en let til spænding vinkelret på tagfladen. På HJ/HU plader er overlægget markeret med et overlægsmærke.

Langs vindskede og tagfod anvendes fuldkantede plader. Der fjernes den sidste bølge ved vindskeden, idet denne er lavere end de øvrige.

Ved brug af koniske rygninger skal der anvendes fuldkantede plader langs rygningen.

eller

Ved brug af ventilationselement skal der anvendes fuldkantede plader eller skæres min. 110 mm af pladens øverste kant.

Til sikring af den korrekte montagebredde foretages der en prøveoplægning. På taget lægges 2 rækker plader med 4 plader i hver række. Kontrolmålet af montagebredden findes ved at måle fra første bølgetop af første plade til sidste bølgetop af fjerde plade og dele målet med 4.

Tætning mellem plader

I vandrette overlæg mellem bølgepladerne anvendes skumstrimmel. Tætningsmaterialet i vandrette pladeoverlæg placeres mellem skruen og den overliggende plades underkant, sådan at skruehul beskyttes imod udefra kommende fugt. Ved HJ/HU plader placeres tætningsmaterialet efter afmærkninger i pladen. Imellem pladernes hjørneafskæringer lægges tætningsmaterialet i en nedadgående sløjfe.

Ved lav taghældning, udsat beliggenhed eller ved udnyttet tagetage med beklædning direkte under spærerne anbefales der at bruge 10 x 9 mm skumstrimmel i både sideoverlæg og vandrette overlæg.

Tætningsmateriale i sideoverlæg placeres på den side af bølgetoppen, som er nærmest den overliggende plades kant.

Skotrende

I skotrende skal bølgepladerne have et udlæg på minimum 60 mm. Til tætning langs skotrenden anvendes asfaltimprægnerede skumbølgeklodser.

Vinkelrygning, ventileret

Rygning udføres med vinkelrygning oplagt på ventilationselementer. Ventilations-elementet monteres inden montage af vinkelrygningen. Der skal være min. 150 mm overlæg mellem rygningen og bølgepladen. Elementet placeres min. 10 mm fra rygningens nederste kant, det skal dog sikres, at begge bølgerækker på elementet har anlæg på bølgepladen. Vinkelrygning monteres med 6,0 x 120 mm tagskrue.

Konisk rygning, ventileret

Rygning udføres med koniske rygninger og rygningsbånd fastgjort med facade-skrue, 4,8 x 60 mm med EPDM tætnings-skive.

Vinkelrygning, uventileret

Rygning udføres som vinkelrygning, ikke ventileret, med vinkelrygninger fastgjort med to tagskruer pr. tagside (4 stk. pr rygning). Der monteres asfaltimprægnerede skumbølgeklodser mellem bølgeplade og rygning. Der skal være min. 110 mm overlæg mellem vinkelrygning og bølgeplade.

Ventilering af tagrummet kan sikres ved montering af hætte i næst øverste bølgepladerække - i et antal efter beregning.

Bølget rygning, uventileret

Rygning udføres som bølget rygning, ikke ventileret, med todelt bølget rygning. Rygningen fastgøres med tagskruer i hver bølgetop.

Ventilering af tagrummet kan sikres ved montering af hætte i næst øverste bølgepladerække - i et antal efter beregning.

Tagfod

Ved tagfod etableres tagrumsventilation gennem plastudhængsklodser med ventilation, monteret på nederste lægte.

eller

Ved tagfod etableres tagrumsventilation gennem fuglegitter monteret på nederste lægte.

eller

Ved tagfod monteres plastudhængsklodser uden ventilation på nederste lægte. Tagfod ventileres gennem spalter i udhæng (min. 10 mm).

Taghætter

Taghætter monteres ved at skære et hul i bølgepladen svarende til aftrækskanalens dimension. Taghætter monteres med den præmonterede isoleringsindsats til sikring mod kondens.

Ventilation

Tagkonstruktionen skal ventileres, og der skal etableres luftindtag ved tagfod og luftudtag ved rygning i.h.t. projekt.

Mængden af ventilationsarealet beregnes ud fra 1/500 af grundarealet, og fordeles jævnt med 1/4 langs hver tagfod og 1/4 på hver side af kippen. Der skal være minimum 25 mm luft mellem isolering og underside lægter.

Bearbejdning

Ved bearbejdning af plader er det vigtigt straks at fjerne bore- og skærestøv, da dette ellers kan "brænde" fast på pladerne.

Hjørneafskæring

Ved fuldkantede plader, hvor der skal ske individuel hjørneafskæring, gøres dette ved at ridse pladen med en ridsekniv og derefter afbrække hjørnet med en knibtang. Alternativt kan hjørneafskæring foretages med elektrisk stiksav eller vinkelsliber med diamantklinge.

Hjørneafskæringen skal i bredden være lig med sideoverlægget og i længden lig med det vandrette overlæg. Dog skal der, for at give plads til tætningsmaterialer i hjørnesamlingerne, tilstræbes en afstand mellem hjørneafskæringer på 10-15 mm.

Opbevaring og håndtering

Bølgeplader skal opbevares på et tørt og plant underlag.

Ved modtagelse på byggepladsen skal plastemballagen fjernes, og pladerne skal herefter overdækkes med en presenning med mulighed for ventilation omkring pladestakkerne. Ved opbevaring på byggeplads i mere end 2-3 uger bør pladerne anbringes under tag.

Bølgeplader skal altid løftes og ikke trækkes af pallen.

4.11 Mål og tolerancer

Tolerancer

+/- 3 mm Montagebredde.

4.12 Prøver

4.13 Arbejdsmiljø

Bearbejdning

Brugbart værktøj kan opdeles i tre hovedgrupper:

Håndværktøj

Frembringer normalt ikke støvkonzentrationer af problematisk omfang. Anvendes normalt kun til mindre bearbejdningsopgaver, og hvor der kun stilles beskedne krav til snitkvaliteten.

Langsomtgående el-værktøj

elektrisk drevne værktøjer, der arbejder ved lave omdrejninger, frembringer normalt ikke fint støv, men groft støv, smuld eller spåner. Snitkvaliteten afhænger af værktøjstype.

Hurtiggående el-værktøj

Elektriske hånddrundsav efterlader en ren og skarp snitflade. Frembringer normalt fint støv, som på grund af skivens periferihastighed slynges ud i operatørens ånde- drætszone. Det er derfor nødvendigt at tilslutte saven en effektiv støvafugning.

Vinkelslibere frembringer også fint støv og må derfor kun anvendes, såfremt der er etableret effektiv støvafsugning.

Sikkerhedsanvisninger

Hvis en person under oplægning af åse, lægter, trædesikker underlag eller bølgeplader kan falde mere end to meter ned, skal der opsættes sikkerhedsnet eller etableres anden beskyttelse mod nedstyrtning, f.eks. stillads.

Tage- og ovenlys i tage - skal udføres, så der opnås sikkerhed mod gennemtrængning.

4.14 Kontrol

4.15 D&V-dokumentation